

FOTKA MESECA ▼

► Veliki brat ima vse preštet

► BESEDA MESECA

NAPUH REFORM

Kaj nas visokošolce in visokošolke žene v nenehne reforme? Smo ujeti v lažen obet nenehne pomladi, večne mladosti? Tudi če smo, očitno hkrati verjameмо v privid končne ali vsaj stabilne rešitve in se udeležujemo zapletenega obreda njenega pričakovanja. Še to prenovimo, pa bo. Še to uredimo, pa bo. Še en mesec, pa bo konec predavanj. Še en teden, pa bo božič, in še en, pa bo novo leto. Pričakuješ lahko samo en božič in novo leto hkrati, čeprav zelo dobro veš, da bosta prišla na vrsto tudi naslednje leto. Obet prelomnosti in novega začetka.

Univerzitetne reforme študijskih programov naj bi pomenile institucionalni okvir za doseganje višje kvalitete in večje učinkovitosti študija. Reformatorji v to trdno verjamejo. Reformiranci pa v glavnem dvomimo. Dvom je itak glavno metodološko orodje vsakega raziskovanja in univerzitetnega poučevanja. Bolje dvom brez znanja kot znanje brez dvoma, če me že vprašate. Reforme pa imajo vlogo *dvomocida*. Ubijajo dvom. Mogoče res tudi same temeljijo na dvomu; toda to ni spoznavni dvom, kvečjemu sumničava domneva o nesmiselnosti dotlejšnje ureditve. Bolj kot na oprijemljivi analizi reforma temelji na prepričanju, da je novo samo po sebi boljše od doslejšnjega. Natančneje rečeno, da je navidezno novo boljše od navidezno starega.

Ubijanje dvoma? Mehanizem je bolj ali manj tak: ko po katedrah, oddelkih, fakultetah, univerzah v raznih telesih in komisijah razpravljamo o novih študijskih programih, se karte denarja in ugleda delijo na novo. Ker je treba vsaj zadržati, če že ne okrepiti svoje položaje, pri dogovarjanju in pogajanju ni veliko prostora za dvom: če dvomiš, te povozijo. Ne, trdno moraš biti prepričan vase. V svoj predmet, stroko, učni načrt, v svojo resnico. Ta nujnost gotovosti ubija dvom. Gotovost pa je v znanosti sinonim za konzervativnost. Reforma resda odpira nove stvari, a hkrati krepi konzervativnost. Drži, zaradi reforme se pogovarjamo tudi s tistimi, s katerimi se sicer ne bi – toda ta pogovor največkrat ni noben dialog, ampak igra moči. Institucionalna narava reform je v marsičem samo fasada: ključne poteze vsebinskega in organizacijskega okvira niso nikoli vnaprej jasne. Reforme so zato v resnici zakrinkana divjina, kjer po darvinistično velja zakon močnejšega, torej tistega, ki se v okoliščinah bolje znajde.

Ima humanistika res smisel, kot se hvalimo s fakultetnim reklamnim geslom? Ne, sama po sebi ga nima. Odkriva in dela ga. To pa lahko počne le, če je v dobri formi – ne pa v nenehni reformi ali v bleščeči uniformi.

Marko Stabej

PEDAGOŠKO-ANDRAGOŠKI DNEVI 2008

V organizaciji Oddelka za pedagogiko in andragogiko je 24. in 25. 1. 2008 potekalo tradicionalno strokovno srečanje *Pedagoško-andragoški dnevi*, namenjeno ohranjanju vezi med oddelkom in njegovimi diplomanti, ki se imajo vsako leto možnost seznaniti z dosežki in spoznanji stroke in prispevati k povezovanju teorije in prakse. Letos je bilo srečanje osredotočeno na globalizacijo in njene vplive na pedagoško in andragoško stroko in prakso. Pričelo se je z nagovoroma dekana *Filozofske fakultete*, prof. dr. Valentina Bucika, in predstojnice Oddelka za pedagogiko in andragogiko, doc. dr. Jane Kalin. V uvodnem predavanju je o globalizaciji in slovenskem šolstvu spregovoril prof. dr. Zdenko Medveš. Sledilo je predavanje asist. Damijana Štefanca o kritični analizi PISE. Pedagoško delavnico o sodelovanju med šolo in starši so pripravili prof. dr. Metod Resman, doc. dr. Jana Kalin, doc. dr. Monika Govekar Okoliš, andragoško delavnico o učenju ob življenjskih prelomnicah pa je vodila doc. dr. Nives Ličen. Popoldanski del srečanja se je pričel s predavanjem prof. dr. Robija Krofliča o projektu evropske indentitete in globalizacije. Prof. dr. Sonja Kump je svoje predavanje namenila izobraževanju in sistemom blaginje. Sledilo je predavanje doc. dr. Nene Mijoč o globalizaciji in mobilnosti študentov. Drugi dan je udeležence najprej nagovoril gostujoči predavatelj dr. Zdenko

Kodelja s temo o izobraževanju v obdobju globalizacije, nato sta predavala prof. dr. France Strmčnik o problemskem pouku in prof. dr. Janko Muršak o priložnostnem učenju in njegovih rezultatih. V popoldanskem delu srečanja sta doc. dr. Barbara Šteh in doc. dr. Jana Kalin predavali o tem, kako študentje pedagogike in andragogike vidijo lastno vlogo in vlogo učitelja v procesu študija, prof. dr. Mojca Kovač Šebart, doc. dr. Andreja Hočevnar in doc. dr. Janez Vogrinc pa o poznavanju drog v šolskem okolju. Po odmoru je sledila delavnica doc. dr. Jasne Mažgon o raziskovanju lastne pedagoške oziroma andragoške prakse, nato pa še predstavitev šestih novih doktoratov s področja pedagogike in andragogike. Pred zaključkom srečanja je moderator asist. Damijan Štefanc vodil odmevno okroglo mizo o rezultatih analize PISE in PIRLSa, ki so se je poleg učiteljev, študentov in diplomantov oddelka udeležili tudi zunanji predstavniki s *Pedagoškega inštituta* in *MŠŠ*. Druženje diplomantov in učiteljev je bilo sklenjeno s plenarnim zaključkom, ki je potrdil njegovo koristnost za oboje, kakor tudi njegov pozitiven prispevek k razvoju pedagoške in andragoške stroke.

Oddelek za pedagogiko in andragogiko

USPOSABLJANJE MENTORJEV ŠTUDENTOM NA PRAKTIČNEM USPOSABLJANJU (PU) UNIVERZE V LJUBLJANI

Univerza v Ljubljani je v okviru prenove študijskih programov posebno pozornost namenila praktičnemu usposabljanju študentov. Izdala je *Smernice za PU*, kjer so zbrani vsi potrebni podatki, med drugim celo informacije o možnostih PU v mednarodnem okolju, in imenovala komisijo pod predsedstvom prorektorice dr. Julijane Kristl, v kateri so sodelovali predstavniki *Filozofske, Pedagoške, Ekonomske, Biotehnične, Veterinarske fakultete* ter *Fakultete za socialno delo* in *Fakultete za šport*, ki so ugotovili razlike v izvajanju in poimenovanju PU po fakultetah. Tripartitni program (1-ped.-andr.-psih. področje; 2-načrtovanje, izvedba in evalvacija PU; 3-evalvacija udeležencev programa za mentorje) *Uvodnega seminarja za mentorje/ice PU študentov in študentk* (nepedagoških poklicev, op. p.) na I. in II. stopnji študijskih programov Univerze v Ljubljani, ki sta ga skupaj pripravili *Pedagoška in Filozofska fakulteta* v okviru projekta *Celostno razvijanje, spremljanje in odpiranje*

bolonjskih študijskih programov Filozofske fakultete in je bil sofinanciran s strani *Evropske unije* iz *Evropskega socialnega sklada* in *MVZT*, je udeležence med drugim seznanil z andragoškim ciklusom, učnimi metodami, oblikami, tehnikami ter komunikacijskimi spretnostmi za oblikovanje kakovostnega mentorstva itd. 1. in 15. decembra 2007 je bilo na *Filozofske fakultete* usposobljenih prvih 18 mentorjev za PU. Po oceni udeležencev je program izpolnil pričakovanja, poudarili pa so nujnost sistemske rešitve in ureditve pogojev za mentorsko delo, ki je večinoma prostovoljno in brezplačno. PU kot obvezni del študijskega programa, ki ga financira MVZT, mora biti finančno ovrednoteno. Menili so, da naj bi se mentorsko delo ovrednotilo s posebnim strokovnim nazivom. Ker PU povezuje splošno, strokovno in praktično znanje študenta, je pomembno njegovo sodelovanje z mentorjem na visokošolski ustanovi ter mentorjem v organizaciji. Uspešnost je odvisna predvsem od

podpore in svetovanja, ki ju nudi visokošolska ustanova študentu in mentorju v podjetju. Poleg praktičnih izkušenj študent med PU spoznava trg dela in poklic, ob primernem odnosu z mentorjem pa mu slednji lahko pomaga razviti pozitivno samopodobo in poklicno identiteto ter vpliva na njegovo poklicno socializacijo. Podjetja, ki bi morala PU strateško načrtovati, zapisati v letne delovne načrte in v kadrovske strategije, če želijo ohraniti konkurenčnost in usmeritev v prihodnost, lahko to dosežejo z izdelavo srednje- in dolgoročnega načrta potreb po kadrih ter načina njihovega pridobivanja in razvoja. S prvo delavnico

je bilo uspešno sklenjeno delo skupine, ki se je ukvarjala s praktičnim usposabljanjem. Od mentorjev smo prejeli koristne informacije ter izraz prepričanja o nujnosti takšnega usposabljanja. Želeli bi si, da bi bilo takšnega izobraževanja več in da bi bilo brezplačno. Na podlagi izobraževalnega programa in izkušenj, pridobljenih na izvedeni delavnici, pa nastaja učno gradivo, ki bo namenjeno mentorjem na PU ter vsem, ki se želijo s tem področjem bližje seznaniti.

Urša Gruden, CPI

8. TRADICIONALNO SREČANJE ŠTUDENTOV IN DELAVCEV LJUBLJANSKE IN ZAGREBSKE FF

25. 4. 2008 je naša fakulteta gostila predstavnike *Filozofske fakultete* iz Zagreba. Po uradnem sprejemu v avli fakultete, kjer sta prisotne nagovorila domači dekan in zagrebški prodekan, red. prof. dr. Valentin Bucik in izr. prof. dr. Dalibor Blažina, so se z gosti srečali predstavniki Študentskega sveta in Študentske organizacije ljubljanske FF. Dr. Blažina je v nagovoru poudaril, da ljubljanska in zagrebška fakulteta sodelujeta na številnih ravneh, takšna srečanja pa spadajo med najprijetnejša.

V športnem delu srečanja so se v odbojki pomerile študentke, v nogometu študentje, v košarki pa profesorji. V ženski odbojki so z 2:0 v nizih (19:25, 21:25) zmagale ljubljankanke, v nogometu so bili s 3:2 boljši zagrebški študentje, v košarkarski tekmi profesorjev pa s 44:41 ljubljanska ekipa, pri kateri sta študenta nadomestila dva manjkajoča profesorja. Na športnem področju se medfakultetno sodelovanje sicer uspešno širi. Že pet let se namreč naši študentje skozi vse leto udeležujejo jadralskih tečajev na Murterju, Pedagoška enota za šport FF pa vsako leto pripravlja strokovne seminarje iz smučanja na Krvavcu za športne pedagoge *Univerze v Zagrebu* in za delavce FF iz Zagreba. Srečanja so se s športnega področja razširila na fakultetno vodstvo in oddelke, kjer so profesorji navezali stike in vzpostavili ali poglobili že obstoječe sodelovanje. V zadnjem času so si izmenjali tudi pomembne izkušnje na področju prenove študijskih programov po bolonjskem sistemu.

Darja Kürner in Kristina Zajc

P.S. Dekan FF je premagal zagrebškega prodekana v žongliranju.

»V katero smer, tvojo ali mojo? – Postojva sredi prehoda, da slišiva, kako trobijo.« ◀
Dekan in prodekan, v ozadju mediji.

► »We have a dream!« (Foto: Stella Mijatović)

SREČANJE DEKANOV FILOZOFSKIH FAKULTET

10. in 11. aprila je v Krakovu potekalo redno srečanje srednjeevropske pobude dekanov filozofskih fakultet univerz v Bratislavi, Ljubljani in Pragi ter dekanje tamkajšnje filološke fakultete Jagelonske univerze. Ljubljansko *Filozofsko fakulteto* sta zastopala prodekan za mednarodno sodelovanje, prof. dr. Andrej Černe, in koordinator srednjeevropske pobude, doc. dr. Niko Jež. Rektor Jagelonske univerze, prof. dr. hab. Karol Musiol, je v otvoritvenem nagovoru poudaril pomen pobud takšnega tipa, udeleženci pa so se v drugem delu zasedanja med drugim posvetili konkretnim določilom, ki jih je treba uresničiti za pripravo skupnih študijskih programov.

Povzeto po pripravljnem protokolu dr. hab. Marie Papierz

NOTRANJA POLITIKA

OBČNI ZBOR SINDIKATA DELAVCEV FILOZOFSKE FAKULTETE

4 | V petek, 21. 3. 2008, je potekal redni letni občni zbor Sindikata delavcev *Filozofske fakultete*, na katerem so bila potrjena poročila o delu za preteklo leto in sprejet program dela za leto 2008. Za zaposlene na *Filozofski fakulteti*, najsi bodo člani Sindikata ali ne, pa je pomembna novica, da sta na tem občnem zboru dekan *Filozofske fakultete*, prof. dr. Valentin Bucik, in predsednik Sindikata, prof. dr. Marko Polič, podpisala težko pričakovani dogovor o medsebojnem sodelovanju med vodstvom in Sindikatom delavcev *Filozofske fakultete*. Bravo! Gost občnega zbora, dr. Tomaž Sajovic, predsednik Neodvisnega sindikata delavcev *Univerze v Ljubljani*, je navzoče seznanil s prizadevanji krovnega sindikata za boljšo umestitev zaposlenih na *Univerzi v Ljubljani* v novem plačnem sistemu za javne uslužbence, s stališči *Univerze v Ljubljani*, ki se na to nanašajo, in s potekom pogajanj z vladnimi predstavniki. Opozoril je, da lahko pričakujemo zaostritve, ker vlada nima posluha za predloge šolskih sindikatov.

Tanja Šulak

Konec meseca maja sta Vlada in Sviz dosegla dogovor o uvrstitvi zaposlenih v vzgoji in izobraževanju v nov plačni sistem plač za javni sektor. V naslednjih številkah pa si boste lahko prebrali več o njegovi realizaciji.

Akad. prof. dr. Janez Orešnik ◀

ZNANOST IN RAZISKOVANJE

ZOISOVA NAGRADA ZA AKAD. PROF. DR. JANEZA OREŠNIKA

Akad. prof. dr. Janez Orešnik je konec leta 2007 prejel Zoisovo nagrado za življenjsko delo. Čestitkam se iskreno pridružuje tudi *Glasoffil*, ki je nagrajencu zastavil nekaj vprašanj. Z nagrajencem se je pogovarjala izr. prof. dr. Martina Ožbot.

Menda ste že zelo zgodaj vedeli, da se želite poklicno ukvarjati z raziskovanjem jezikov oz. jezika? Kateri je bil poglobitni čar - ali »goljfiva kača« - véde?

V starosti okoli 12 let me je zanimalo, zakaj izgovarjam glas r drugače kot večina. Odtod moje zanimanje za glasoslovje, posledično za jezike sploh. Okoli 15. leta se je to zanimanje sprevrglo v zanimanje za jezikoslovje.

Bi se danes odločili podobno?

Odločil bi se enako.

Kaj je naloga jezikoslovja danes – na splošno in še posebej na Slovenskem? Se naloga jezikoslovja danes kako razlikuje od tiste, ki jo je imelo takrat, ko ste stopali na svojo poklicno pot?

V primerjavi s 60-imi leti so zdaj v jezikoslovju stopile v ospredje teme, ki so prej veljale za obrobne, veliko bolj pomembno je tudi uporabno jezikoslovje. Na Slovenskem me moti, da je tako malo znanstvenega raziskovanja slovenske skladnje; na tem področju so še velikanske vrzeli, saj nimamo domala nič monografij o posameznih skladijskih vprašanih (trpnik, oziralni odvisniki, odvisniki sploh, glagolski vid itd.).

Že hiter pogled nazaj pokaže, da je prišlo v času, odkar se posvečate jezikoslovju, v tej védi do občutnega razvoja, tako znotraj formalističnih kot znotraj funkcijsko naravnanih pristopov? Kateri so bili po Vašem najvažnejši premiki? Kako

se Vas je to dogajanje dotaknilo?

Najvažnejši premik je bil po mojem uvedba tvorbene slovnice kot formalizirane deduktivne teorije jezika. Ta vrsta jezikoslovja spada skoraj med naravoslovne vede in vsekakor premošča prepad med humanistiko in naravoslovjem. Odkar imamo formalizirano jezikoslovje, je večina mojega dela pod njegovim vplivom (a nisem več tvorbenik).

V zadnjem času se posvečate raziskovanju naravnega jezikoslovja? Kakšna je bila Vaša pot do te odločitve? Kako se Vaš pristop k naravnemu jezikoslovju razlikuje od drugih podobnih pristopov (npr. Dresslerjevega)? Moja odločitev za naravno jezikoslovje je padla, ko se je tvorbeno jezikoslovje v 60-ih letih razvijalo v zelo abstraktno smer. Takrat sem bil pod precejšnjim vplivom pokojnega Mayerthalerja in Dresslerja. Zdaj je med Dresslerjem in mano precejšen razkorak, ker vztrajam pri pomembnosti dejavnika pogostnost pri določanju naravnosti.

PROF. DR. MILČEK KOMELJ – REDNI ČLAN EVROPSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI IN PREDSEDNIK SLOVENSKE MATICE

Gospod profesor, najprej vam čestitam ob izvolitvi za rednega člana Evropske akademije znanosti in umetnosti, s čimer ste dvignili ugled ne le našega oddelka in Filozofske fakultete, temveč tudi Univerze v Ljubljani. Kaj vam osebno pomeni ta dosežek?

Izvolitev pritrjuje mojemu razumevanju umetnosti in raziskovanju, ki izhaja iz življenja v umetnine v duhovnem dialogu z umetniki, saj je umetnost poseben raziskovalni predmet, ki mu je treba prislusniti intimno in eksistencialno. Tudi predstavitev moje knjige o slovenskem slikarstvu 20. stoletja, *Poteze*, so posebej naklonjeno sprejeli prav v Salzburgu, kjer je sedež Akademije. Tam so tudi prevod naše fakultetne kolegice prof. dr. Mire Miladinović Zalaznik doživeli kot zanje nenavadno jezikovno izbrano ubeseditev, s katero sem skušal prestreči duha likovne umetnosti in umetnost približati ne le akademski, marveč tudi široki javnosti. Umetnostna zgodovina se kot veda o umetnosti na takšen način osmišlja v svojem humanističnem poslanstvu, sam pa lahko umetnost pojasnujem tudi z lastnim ustvarjalnim pristopom. Zato sem posebej počaščen, da sem kot umetnostni zgodovinar uvrščen v umetniški razred, kjer sem se znašel v ugledni družbi umetnikov in prijateljev Janeza Bernika, Draga Jančarja, Cirila Zlobca in še koga.

Ali menite, da je izvolitev tudi konkretna priložnost za promocijo naše vede v mednarodnem znanstvenem prostoru?

Priložnost za pogovore in izmenjavo mnenj je bila že na sami

podelitveni slovesnosti, na kateri je skupaj s predsednikom Felixom Ungerjem listine izročal kancler Gusenbauer, ki je v navdihnjenem govoru, v izhodišču navezanem na slikarja Arcimbolda, ošvrknil evropske uradnike, ki formalistično krojijo usodo znanosti in umetnosti. Akademija pa sicer prireja tudi strokovne simpozije in konference ter izdaja publikacije, kamor je članstvo vabljen po področjih.

► Predsednik EAZU, dr. Felix Unger, podeljuje članske listine dr. Milčku Komelju 8. 3. 2008 v Salzburgu. Arhiv EAZU.

Skoraj sočasno ste bili izvoljeni za predsednika Slovenske maticе, ki velja za predhodnico slovenske univerze in Akademije znanosti in umetnosti. Tudi to je priznanje za naš oddelek in za Filozofsko fakulteto. Zanima me, kako vidite svojo vlogo v tej ugledni založbi?

Slovenska matica mi je blizu že zato, ker je izdala vrsto klasičnih del naših umetnostnih zgodovinarjev, od zgodovine Izidorja Cankarja do trilogij Emilijana Cevca in naših profesorjev Šumija in Vrišerja. Še prav v posebno veselje mi je, ker je že po svojem zgodovinskem poslanstvu zavzeta za slovenstvo, ki sem mu sam temeljno zavezan, hkrati pa je odprta za nacionalne kulture in za vsa področja

od naravoslovnih do humanističnih ved, pa tudi za umetnost in svetovno filozofijo. Ker me vse to zanima, še posebno pa literatura, upam, da bom po svojih močeh lahko prispeval k nadaljevanju tega poslanstva ustanove, ki poleg izdajanja knjig organizira tudi simpozije, od katerih bo letos največji posvečen novim spoznanjem o utemeljitelju našega knjižnega jezika, Primožu Trubarju, in njegovem času. Še posebno odgovornost pa čutim, če pomislim na vse dosedanje zaslužne predsednike, med katerimi doslej še ni bilo umetnostnega zgodovinarja.

Majča Korošaj, Oddelek za umetnostno zgodovino

PROF. DR. PETER ŠTIH JE NOVI DOPISNI ČLAN AVSTRIJSKE AKADEMIJE ZNANOSTI

Dr. Peter Štih je bil 18. 4. kot trenutno edini Slovenec izvoljen za dopisnega člana Avstrijske akademije znanosti (*Österreichische Akademie der Wissenschaften*). Dr. Peter Štih (1960) je redni profesor za zgodovino srednjega veka in pomožne zgodovinske vede na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani, izredni član SAZU, član Inštituta za avstrijske zgodovinske raziskave na Dunaju, Jugovzhodnonemške historične komisije v Tübingenu ter glavni urednik Zgodovinskega časopisa. Ob imenovanju mu iskreno čestitam!

Kristina Zajc

ČASTNI DOKTORAT UNIVERZE NA PRIMORSKEM ZA AKAD. PROF. DR. BORISA PATERNUJA

V petek, 21. marca 2008, je bila v okviru Tedna Univerze tudi slavnostna podelitev priznanj in častnih nazivov Univerze na Primorskem. Častni doktorat Univerze na Primorskem je prejel akad. prof. dr. Boris Paternu, in sicer za izjemne dosežke pri razvoju in uveljavljanju slovenske literarne vede in književnosti, zlasti za svoj prispevek k raziskovanju Prešernove poezije in za svoje celostno raziskovanje slovenske književnosti in literarne kritike. Slavnostna akademija s podelitvijo priznanj je potekala v avli sedeža UP, v koprski Armeriji, slavnostna govornika pa sta bila - poleg rektorja UP Rada Bohinca - tudi predsednik RS Danilo Türk in prvi častni doktor UP, pisatelj Boris Pahor.

DIGITALNA ZBIRKA SEMINARSKIH, DIPLOMSKIH, MAGISTRSKIH IN DOKTORSKIH DEL ODDELKA ZA GEOGRAFIJO

V letu 2005/06 se je Oddelek za geografijo Filozofske fakultete pridružil tistim, ki študentom, zaposlenim in širši javnosti nudijo dostop do digitalne zbirke seminarских, diplomskih, magistrskih in doktorskih del (gl. <http://geo.ff.uni-lj.si/pisnadela/>). Za brskanje po zbirki je nameščen IZUMov vmesnik, ki išče dokumente po besedah v tekstu in razporedi zadetke glede na stopnjo ustreznosti iskalni zahtevi. Digitalizirana besedila so povezana z vzajemnim katalogom COBIB.SI, kjer je mogoče iskati tudi po ključnih besedah, avtorju, naslovu itd. Zbirka vsebuje le novejša dela, ki so bila oddana po njeni namestitvi in, seveda, katerih objavo so nam dovolili avtorji in avtorice. Trenutno imamo v zbirki (podatek 2. 4. 2008) 226 del, od tega 6 doktorskih, 6 magistrskih, 210 diplomskih in 4 seminarska dela. Za zbirko skrbi in jo dopolnjuje knjižnica Oddelka za geografijo. Študentje in študentke so v skladu z diplomskim redom dolžni v knjižnico poleg tiskanega oddati tudi digitaliziran izvod svojega dela. Poleg obiskovalcev knjižnice tudi statistični podatki uporabe strani, na kateri je nameščen iskalnik, potrjujejo, da smo se za namestitev zbirke pravilno odločili. V povprečju stran dnevno obiše po 13 obiskovalcev, po namestitvi pa je bilo pregledanih že 26.422 digitaliziranih strani. Največ obiskovalcev strani, približno 90 odstotkov, prihaja iz Slovenije, drugih devet držav, od koder so najpogostejši obiskovalci, pa so Finska, Hrvaška, Portugalska, Francija, Srbija, Češka, Španija, Nemčija in Avstrija. Ta podatek potrjuje, da je del knjižnične zbirke z digitalizacijo postal dostopnejši, pri čemer lokacija nič več ne ovira dostopa do informacij, kar je za knjižnico in oddelek velik dosežek.

Lucija Miklič Cvek,
bibliotekarka knjižnice Oddelka za geografijo

ODPIRANJE MEDPROSTOROV POGOVORA

V okviru Evropskega leta medkulturnega dialoga 2008 in ob slovenskem predsedovanju Svetu Evropske unije je v Ljubljani od 10. do 12. aprila potekala mednarodna konferenca *Evropa, svet in humanost v 21. stoletju: dialog v kulturi – dialog med kulturami*. Pod pokroviteljstvom Ministrstva za kulturo RS in s podporo Evropske komisije jo je pripravil *Inštitut Nove revije*. Na slavnostni otvoritvi v *Narodni galeriji* sta poleg filozofa Deana Komela, programskega vodje dogodka, spregovorila evropski komisar za izobraževanje, usposabljanje, kulturo in mladino Jan Figel in slovenski minister za kulturo Vasko Simoniti. Medtem ko je Komel poudaril, da je smisel medkulturnega sporazumevanja v Evropi spoznavanje individualnosti in priznavanje različnosti, sta komisar in minister izrazila upanje, da bo medkulturni dialog po hudi izkušnji 20. in spričo novih izzivov 21. stoletja postal samoumevna stvarnost in pripomogel k spravi in miru med ljudmi. Prvi razpravljalni dan je bil posvečen filozofskim, etičnim in religiološkim vprašanjem. Ioanna Kuçuradi, uslužbenka Unesca, je spregovorila o ideji Evrope: Evropa mora oblikovati skupno voljo za doseg skupnih ciljev, utemeljeno na univerzalnih idejah kot jasnih orientirih. Rémi Brague je zagovarjal tezo, da človekovo delovanje presega delitev na dobro in zlo, dotika se namreč transcendence. Možnost prenehanja obstoja človeka je odvisna od njega samega, zato je danes potrebno pokazati, da je življenje dobro samo na sebi. Katoliški teolog in prevajalec *Korana* v nemščino, Adel Theodor Khoury je poskušal osvetliti vprašanje odnosa religije in kulturne identitete na primeru islama v Evropi. Religija in kultura se srečujeta, a med njima obstajajo napetosti in trenja, rešljiva zgolj s strpnostjo v iskanju skupnih temeljev za izgradnjo univerzalne kulture. Tine Hribar je spregovoril o zlatem pravilu recipročnosti v odnosu do drugega, ki je v osrčju svetovnega etosa, kjer kot forma povezuje tri pra-vrednote človeškosti: posvečenost mrtvih, svetost življenja in dostojanstvo človeka. Popoldansko razpravo je uvedlo razmišljanje italijanskega filozofa in kulturnega antropologa Umberta Galimbertija o človeku v dobi tehnike (v njegovi odsotnosti je esej prebrala Mira Miladinović Zalaznik). Tehnika, ki je nekdaj veljala zgolj za orodje, je postala subjekt zgodovine. Je esenca človeka in znanosti, univerzalno stanje in najvišji cilj, brez katerega so drugi cilji nedosegljivi. Bernhard Waldenfels, eden vodilnih sodobnih nemških filozofov, je spregovoril o večglasju Evrope. Evropa je hibridna tvorba, specifičen odgovor na globalne izzive, kjer se oglašča več glasov. Slehernega opredeljuje notranja in zunanja tujost, ki je nikoli ni mogoče povsem integrirati in si je prilastiti. Medkulturnost določa preplet lastnega in tujega, ki v začetku ni enost enega niti množstvo centrov, temveč diferenca med lastnim in tujim, ki odpira vmesni prostor dialoga. To vmesnost pogovora je, izhajajoč iz vprašanja o sodobnosti Evrope, načrtal tudi Dean Komel: izkušnja sodobnosti zanj pomeni stikanje horizontov,

stikanje biti s časom. Sodobnost kot stično vmesje biti in časa naznanja temeljno razsežnost medkulturnosti, medprostora dialoga, ki razgrinja in razprošča horizonte. Drugega dne so nastopili referenti, ki jih je zaznamovala izkušnja Vzhodne Evrope in katerih misel je ostro družbeno-kritična. Poljski esejist in novinar Adam Michnik je v razmišljanju o Evropi med identiteto in univerzalizmom izpostavil aktualnost religije in vprašanje vloge Cerkve v družbi, pomen večkulturnosti in solidarnosti. Kot kontinent holokavsta je Evropa spomin in umetnost obračuna z zgodovino, njen skupni »logo« pa je svoboda. Andrei Marga, romunski filozof in politolog, je svoj premislek zastavil ob vprašanju kompetitivnosti, vrednot in vizij, poudaril je pomen strpnosti in solidarnosti v odpiranju novih horizontov za nov premislek. V družbi univerzalnih norm in kulturne različnosti so vizije nujno potrebne, potrebno je preseči družbo znanja z družbo vednosti. Poljski zgodovinar Bronisław Geremek je opozoril na zgodovinsko »evropske ideje«, na njene začetke v srednjem veku in njeno stalno razpetost med sanjaštvom in utopičnostjo na eni in realnostjo na drugi strani. Publicistka Alenka Puhar je spregovorila o črnih luknjah, temnih in senčnih plateg evropske zgodovine, predstavila je primer razmerja med muslimani in drugimi skupnostmi v bivši Jugoslaviji, med islamom in jugoslovanskim režimom. Popoldanski, zaključni del konference je bil posvečen umetnosti, pomenu in pomembnosti literature. Avstrijski pisatelj Karl-Markus Gauß je ugotovil, kako nam šele pogled iz daljave priključuje v spomin, kar je sicer samoumevno in kar spričo občutka nemoči vse prepogosto pozabljamo: da smo prebivalci Evrope. Na to nas spominjajo diaspora in manjšine, ki so v svojem prizadevanju za preživetje resnična avantgarda Evrope. V eseju o Evropi kot upanju in konfliktu (zaradi avtorjeve odsotnosti ga je prebrala Mira Miladinović Zalaznik) je madžarski pisatelj in zgodovinar György Dalos poudaril drugačnost novih članic Evropske unije, ki s sabo prinaša težave nadzora nad celoto sistema. Srbskemu pisatelju Vidosavu Stevanoviću Evropa predstavlja predvsem zagotavljanje miru in varnosti s splošno standardizacijo, ki ji samó eno področje ne more in ne sme podleči: kultura. Drago Jančar je, kot zadnji na konferenci, spregovoril o literaturi in evropskem pogovoru. Pogovor pomeni poskus razumevanja drugega v njegovem historičnem in predvsem človeškem kontekstu, izhaja iz vzajemne radovednosti, boja proti pozabi. Literatura pa prinaša šibkost in drugačnost, prinaša spomin. Prepletanje kultur, ki je zaznamovalo in določilo zgodovino Evrope, je bilo v medkulturnem pogovoru kljub razlikam v zasnutkih ali diametralnim nasprotjem med njimi osrednja téma, stičišče razmišljanja udeležencev konference, ki je bila tudi sama pogovor različnih govoric in poskus odpiranja medprostora pogovora.

Andrej Božič

DUŠA BESED ITALIJANSKEGA ODRA (L'ANIMA DELLE PAROLE)

»Z italijanskim gledališčem smo se ljubitelji igranja povezali tudi izven fakultete. Beseda, gibanje, mimika, glas, improvizacija. Igra,« pravijo. Pod vodstvom Marzia Serba iz Trsta je 11 študentov italijanistike in prevajalstva s *Filozofske fakultete* vadilo in ustvarjalo v dramski delavnici. Po vsega šestih srečanjih jim je 1. 4. 2008 uspelo povezati in uprizoriti štiri odlomke velikih mojstrov gledališča na odru *Italijanskega inštituta*. Želimo si, da bi si tudi na tak ali podoben način še kdaj imeli možnost pridobiti drugačen pogled na literaturo. Zahvala za podporo gre Oddelku za romanske jezike in književnosti, *Italijanskemu inštitutu*, ŠOFFu ter Gimnaziji Jožeta Plečnika.

Patrizia Farinelli

► *Parole dell'anima.* (Foto: Patrizia Farinelli)

► *Kam pluje naša ladja?*

NATEČAJ ZA KRATKI KRATKI ESEJ IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE GLASOFFILA

Knjigarna *Filozofske fakultete* je v letu medkulturnega dialoga razpisala natečaj za kratki kratki esej (do 500 znakov s presledki) na temo *Kaj je medkulturni dialog?* Od prispelega eseja je žirija v tričlanski sestavi članov uredniškega odbora revije brez težav izbrala najboljše besedilo. Prosimo avtorja ali avtorico, naj se s četrtem izvodom svojega dela oglasi pri vodji Knjigarne gospe Maji Avsenik, prevzame nagrado za 1. mesto (bon za knjige v vrednosti 50 evrov) in se dogovori za branje eseja na naslednjem literarnem večeru *Besedne postaje*.

KAJ JE MEDKULTURNI DIALOG?

Medkulturni dialog je bogatenje lastne kulture. El diálogo entre las culturas es la solución a muchos conflictos. Le dialogue interculturel c'est lier les cultures. Medkulturni dijalog je potraga za smislom u različitosti. Interkultureller Dialog ist ein Geschenk den man immer gern mit anderen teilt. Intercultural dialogue demolishes walls between people. Medkulturni dialog je čudoviti svet jezikov.

VRNITEV DOMOV

Naj za konec zapišem samo še tole: tisti občutek je res nekaj ... Na svojem sedežu si si priskrbel pravo mero, prilagodil si ga svoji obliki, globoko si vdihnil, zdaj samo še pričakuješ. Prostor počasi temni, dvorana se umirja, zavese odpirajo ...

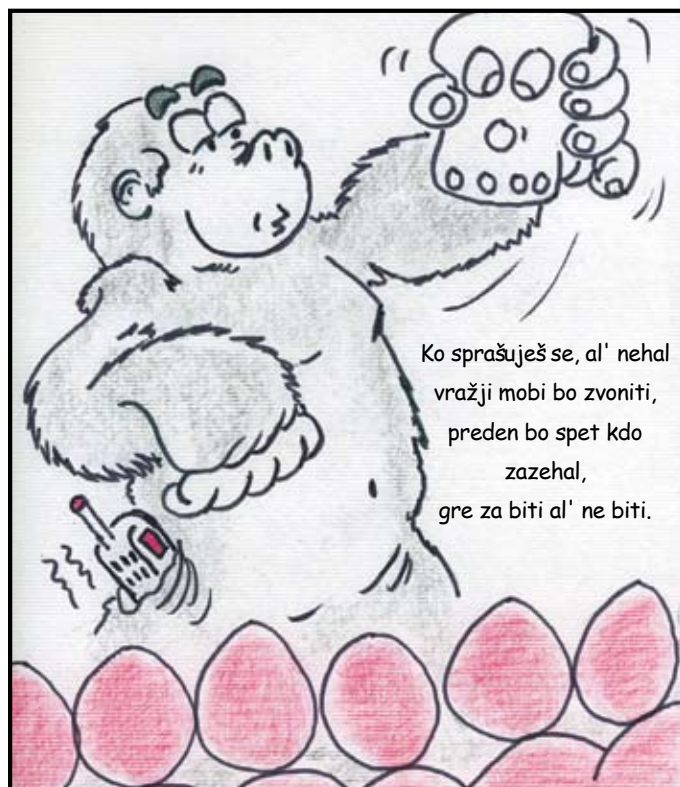
Drama Harolda Pinterja (1930) *Vrnitev domov* (1965), uprizorjena v Mali drami Slovenskega narodnega gledališča Drama v Ljubljani, v sezoni 2007/08, ti je zastavila veliko vprašanj. No, glede na to, da je moderna drama, zdaj že klasika gledališča absurda, je njeno porajanje vprašanj povsem pričakovano. Ker poznaš Pinterja kot dramatika grožnje in to tiste med »štirimi stenami«, ki je presenetil v *Vrnitvi domov* z odsotnostjo moralnega stališča, nisi pretirano šokiran zaradi uprizorjenega verbalnega in fizičnega nasilja in ju na realistični ravni hitro sestaviš v podobo disfunkcionalne družine v povprečni četrti Londona. Že vedenje o modernosti Pinterjeve drame te napoti h gledanju *Vrnitve* kot negacije konvencionalne družinske drame, zato si tudi v žanrskem smislu ne zastavljaš globljih vprašanj. Ta se zastavijo šele, ko nikakor ne moreš sestaviti realistične in metaforične plasti lastne percepcije, še manj pa prepoznati dramski absurd. Ta bi te moral skozi celotno uprizoritev fascinirati, šokirati ali dolgočasiti s svojimi zasuki od stroge logike in narativne kontinuitete, te usmerjati k nesmiselnim zaključkom in bizarnim razmerjem v dramski situaciji ali te vreči iz gledalskega ravnotežja s skepticizmom glede jezikovnega pomena. Ker tega v drami nisi doživel skoraj nič, se tvoja vprašanja porajajo iz dveh izvirov: prvi vključuje režiserjevo (in posledično tudi igralsko) interpretacijo, drugi pa postmoderno razumevanje absurda.

Ali je režiser Matjaž Zupančič izpeljal naturalistično različico slavne drame tako, da je zmanjšal pomen enigmatičnega in obskurnega v korist manj hermetičnega determinizma? Je pinteresno, nalepka dramske Pinterjeve poetike, to znano določilo za nedoumljive okrutnosti in napetosti zrežirano tako, da ohranja dvoumnost v predstavi, sceni, kostumih in dejanjih? Ali je pinteresno zrežirano tako, da predstava oživlja Pinterjev ritem in je v svoji lirski dramatičnosti še vedno gledališče metafora? Ali so se igralci izognili deklarativnosti tako, da so se jasno zavedali, kaj je treba skriti, medtem ko so skrito previdno in večplastno razkrivali? Ker si na ta vprašanja odgovoril pretežno negativno, se bodo tvoja nadaljnja vprašanja napajala še iz drugega vira, iz današnjega razumevanja absurda. Ali je v današnjem času sploh možno odigrati dramo absurda, če je postmoderni spleen zahrbtno udomačil absurd in ga pervertiral? Kako režirati dramo absurda v poplavi resničnostnih šovov, ko absurdno ni samo postalo običajno, pač pa celo nepogrešljivi delček resničnega, saj bigbrothersko snemanje intimnosti ljudem ne vzbuja več srha in studa (kot je bilo značilno za modernizem), pač pa jih kot pornografizirane kozerske senzacije ceneno zabava. Kako danes igrati dramo absurda, ko že vsak najbolj povprečen slehernik pošlje televiziji posnetke lastne nesreče z motorno žago, tako da lahko špricanje krvi ob izgubi prstov in krike najbolj intimne

bolečine »uživajo« vojeristični gledalci, sam pa tako pravzaprav odigra ekshibicionističnega absurdeža? Kako se naj v svetu, kjer so seksualne fantazije medij sleherne reklame, celo za najbolj običajno mineralno vodo, Ruth vrne h kolektivnemu nezavednemu in vlogo matere-prostitutke zaigra tako, da bo spervtirana erotika še delovala absurdno? Ali naj ne bi tudi ostale dramske osebe v *Vrnitvi domov*, če bi želele koketirati s freudovskim kraljestvom ojdipovskega kompleksa, praočetomora in ženske-temnega kontinenta, izpeljale seksualno potlačitev podobno kot v ljubljanski izvedbi Genetovih *Služkinj* in dunajski uprizoritvi drame Elfriede Jelinek *Babilon*, torej z radikalnim prehajanjem iz pasivnega v aktivno, nežnega v okrutno, z drastično menjavo spolnih vlog ter avtoironijo dramskega žanra, režije in igre? Ali bi s tovrstnimi potujitvenimi postopki *Vrnitev domov* postala vrnitev k današnjemu absurdu (ne pa k modernističnemu absurdu oz. absurdu šestdesetih let prejšnjega stoletja), vrnitev k skrajno pornografiziranemu in orokavičeno manipulativnemu absurdu, postmodernemu absurdu tretjega tisočletja?

In ker tole ni gledališka kritika, si lahko privoščiš na koncu ponovni začetek, ko še enkrat podoživiš magijo gledališke virtualnosti, četudi se ti ni zdela dovolj absurdna, zdaj pa skozi Pinterjeve besede: »Že zaradi dejstva, da občinstvo in gledalci delijo določen, zelo specifičen trenutek v času, in že zaradi intenzivnosti življenja, ki se preliva med odrom in dvorano, ni nič takšnega, kot je gledališče. Zato še vedno verjamem v moč gledališča, čeprav se moram pri tem vedno bolj truditi.«

Alojzija Zupan Sosič

► Karikatura: S. Martin, besedilo: M. Pintarič

SLIKA V OGLEDALU

Slike v obrisih skomin.
Slika, ki žge jo spomin.
Slika v zrcalu bolečin.
Slika, v ozadju strihnin.

Portret, na hrbtu slaven podpis.
Portret, v temnih oblakih obris.
Portret, v ogledalu pušča ugriz,
Portret, ki pošten je kot škis.

(On) v pesmi, v knjigi živi.
A slika (v) ogledalu kriči.

Nagni glavo in v oblake poglej,
svet živi, kot živel je Dorian Gray.
Nagni sliko, v ogledalo poglej,
Poglej in ugrize preštej.

*Jaša Lorenčič, 2. letnik slovenistike S
(pesem ima glasbeno podlago)*

10 | FL()MEI D

► Risba: S. Martin, besedilo: M. Pintarič

Knjigarna FF zagotavlja dostopnost raznovrstne in kakovostne založniške produkcije (zaenkrat) slovenskih založb s področij humanistike, družboslovja in umetnosti. Založbe, katerih knjige so na voljo v Knjigarni, so navedene na <http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/knjigarna/default.asp>. Veseli bomo, če boste na tej strani pustili svoje mnenje o posameznih publikacijah, ki jih izdaja FF, dobrodošli pa bodo tudi drugi predlogi.

PET BESEDNIH POSTAJ

Dogodki na *Besedni postaji* so razkrili, da je bila Knjigarna FF za dosedanje prireditve odločno premajhna. Ciklus dogodkov, ki mu je ime dal prof. dr. Miha Pintarič, oblikovno podobo lektor Santiago Martin in Mojca Veber, vsebino pa neutrudni par iz knjigarne, se je namreč dobro prijel in smelo zajadral v svet kulturnega drobiža. In kaj smo si doslej privoščili?

SEKS, LAŽI IN ČEŠNJEVI CVETOV, 20. 3. 2008

Na literarno-prevajalskem večeru smo ob japonskem čajnem obredu predstavili tri nove prevode romanov iz japonščine: dva Yōko Ogawa (*Darilo števil*, prev. Aleksander Mermal, in *Hotel Iris*, prev. Luka Culiberg) in enega pisateljice Rieko Matsuura (*Natural Woman*, prev. Iztok Ilc). Prevajalci in moderatorka Barbara Mlakar smo diplomanti prvih generacij Katedre za japonologijo na Oddelku za azijske in afriške študije, ki smo se s prevajanjem že spopadli, med drugim v antologiji sodobne japonske kratke proze *Najdeno v Tokiu*. Prevajalci so predstavili avtorici in prevode, iz katerih so prebrali po en odlomek, sledila je razprava o prevajalskih problemih, s katerimi so se soočali med prevajanjem. Zaradi neprimernosti sistema zapisovanja japonskih besed, ki ga predvideva *Slovenski pravopis*, je bila najbolj izpostavljena prav problematika transkripcije japonskih

imen. Večina prevajalcev uporablja enega od dveh načinov zapisovanja japonščine v latinici, ki ju priporoča Japonska, toda založbe se včasih s tem ne strinjajo, kar je razvidno iz enega od treh prevodov, kjer je slovenjeno vse razen imena avtorice, tako da v isti knjigi prideta navzkriž dva različna sistema. S predlogom, naj se tega problema lotimo sistematično, na primer v obliki znanstvenega članka, se je sklenil akademski del večera, družabni pa se je nadaljeval pozno v noč.

Barbara Mlakar

► Knjigarna FF (Foto: Niko Perčič)

VABILO NA PESNIŠKI VEČER, 27. 3. 2008

Nabiralniki so polni reklam, svet tekmuje v pošiljanju vabil in v modrovanju, kakšno vabilo naj nam pošlje, da nas bo, potrošnike, tako šokiral s svojo ponudbo, da bomo vendar segli po vsebini, ki jo ponuja. Do onemoglosti, zato lahko za vse ponujeno tudi otopimo. Ali se odločimo za modro izbiranje: čemu bomo dopustili, da nas nagovori? Besedni vlak Knjigarne FF, na čigar drugi postaji je pisalo: "Tako šumijo šumi šumečega sveta", nas je 27. marca 2008 vabil na pesniški večer. Edina vozovnica, ki je bila za vstop potrebna, je bilo zanimanje za poezijo. Naj vstopimo? Le kaj nam bo to prineslo? Kdor ni vstopil, je zamudil vlak žive pesniške besede Primoža Čučnika, Jureta Jakoba in Miha Pintariča.

KAJ JE POT

Če se ne zapleteš v neumnosti,
gre tu skozi. Ven iz tunela,
v razmik med hribe in odpre se mesto,
kjer bi rad živel. Takoj boš vedel.

Potem se začne vzpenjati
Nešteto stopnic in nikjer dvigala,
sploh ni jasno, kam pelje.
Dokler se ne spusti in veš, da nikamor. /.../

Primož Čučnik, *Delo in dom*

PISMO

Pišem ti s tanke meje med spominom in temo.
Tu sem, odkar sem se izselil iz tvoje sobe, in več kot mine
časa, bolj blodna je dežela spomina in temnejša je dežela

teme in tanjša je meja med njima: tvoj naslov je ostal
enak, opazujem ga, skozi hladne ognje alkohola, kako se
ziblje, kot otrok v viseči mreži. /.../

Jure Jakob, *Budnost*

PRED OKNOM

Pred oknom stojim in gledam svet,
kako gre mimo.
Pred oknom stojim. V duši imam led
in v srcu zimo.

Pred oknom stojim, ves slep in gluha
za dolge čase.
Pred oknom stojim. Le kje je duh,
ko gledam vase?

Pred oknom stojim in roka seže
nekam vame.
Pred oknom stojim. Naj nekaj teže
s srca vzame.

Miha Pintarič, *Nugae*

Vlak je odšel, pride drugi. Morda v obliki knjig, ki jih je izdalo
LUD Literatura v zbirki Prišleki, in odpelje bralca v sanje treh
pesnikov.

Damjana Pintarič

PRIMERJALNA KNJIŽEVNOST NA PRELOMU TISOČLETJA, 2. 4. 2008

Predstavitve knjige *Primerjalna književnost na prelomu tisočletja* profesorja primerjalne književnosti na FF dr. Toma Virka je potekal v obliki pogovora oziroma »razmisleka o knjigi«, ki ga je vodil bivši profesor katedre za rusko književnost in velik poznavalec ruske kulture dr. Aleksander Skaza. Že na začetku je privzel kritično distanco do predmeta pogovora in do sebe: »Kar se tiče komparativistike sem amater ... celo barbar,« je dejal in tako zastavil lajtmotiv večera, razmišljanje o razlikah v dojemanju književnosti med komparativisti in filologi. Skaza je posebej izpostavil vzporednice med Virkovo monografijo in Juvanovo *Literarno vedo v rekonstrukciji*, pa tudi z zbornikom *Kako pisati literarno zgodovino danes*, ki sta ga uredila Darko Dolinar in Marko Juvan, ter s *Primerjalno zgodovino slovenske literature* Janka Kosa. Odlika Virkove knjige je avtorjeva izjemna erudicija (»moja generacija bi to težko prenesla,« duhovito pripominja Skaza) in njegova sposobnost širšega reflektiranja problematike, s katero se spopada sodobna primerjalna književnost.

Ana Geršak

DIALOG V PALAČI, 24. 4. 2008

O *Psihotipiji* Fernanda Pessoa sta se pogovarjala prevajalca Mojca Medvedšek in Miklavž Komelj. Pessoa (1888-1935) ni le portugalski klasik, temveč eden redkih tvorcev *Zahodnega kanona* po elitistični selekciji Harolda Blooma, beseda pa je tekla o njegovem življenju, ustvarjanju ter njegovih zankah za prevajalce. Kljub posthumni slavi in lovu na njegovo zapuščino nihče ni pričakoval, da bo le-ta tako obsežna: Pessoa je zapustil 30 000 besedil, spisov in dokumentov, ki še niso povsem raziskani. Nedoločen je, npr., čas nastanka marsikaterega zapisa, ker je avtor domisleke večinoma krajšega obsega zapisoval na račune, prospekte, reklame, že prej popisane liste, nikoli pa razporedil v logično in/ali kronološko zaporedje. *Psihotipija* (»odtis duše«) je dodatek k poznavanju avtorjevega opusa, raznovrsten, selektiven izbor, ki se osredotoča predvsem na »redke kuriozite«: prevajalca sta želela bralcu ponuditi še neprevedena dela različnih zvrsti in vsebin. Pessoa se slovenskemu bralcu vztrajno približuje z objavami, *Knjiga nespokoja* in Šerpin kolaž *Pesmi, Mornar, Bankir anarhist* sta bili razprodani ... vendar počasi, zato bi bilo za tako velik opus

potrebno izučiti še kakšnega prevajalca. *Dialog v palači* se je sklenil z vprašanjem, kdaj bo portugalsčina dobila katedro. »Na *Filozofski fakulteti* še vedno čakamo. Lektorat portugalskega jezika poteka že dvajset let, trenutno pa ga financira Institut Camoes,« sta povedala prevajalca. Pessooova zapuščina lahko čaka. Bralci pa ne.

Ana Geršak

CELOTA V REKONSTRUKCIJI, 7. 5. 2008

Tokratni naslov je bil hibrid monografij obeh udeležencev, *Literarne vede v rekonstrukciji* Marka Juvana in *Fragmentov o celoti* Matevža Kosa, z njim pa je povezovalc, Goran Dekleva, poiskal skupno točko obeh predstavljenih del. Njuno stičišče je seveda literatura, razhajata pa se v metodološkem pristopu, saj se Juvanovo delo ukvarja z vprašanjem »permanentne krize literarne vede«, medtem ko je Kosovo zbirka esejev, »knjiga sedmih tekstov o slovenskem pesništvu 20. stoletja in še malce čez«. »Kar pišemo, so, strogo vzeto, le fragmenti,« zapiše Kos v Predgovoru; v času pluralizma in večperspektivnosti je celoto mogoče popisati le po delcih.

Ana Geršak

NOVA KNJIŽNA ZBIRKA ZNANSTVENE ZALOŽBE FF

Znanstvena založba *Filozofske fakultete* je začela izdajati novo knjižno zbirko, *Kulturo sožitja*. Prva je v zbirki izšla knjiga Borisa Pahorja, *Srečko Kosovel. Pričevalec zaznamovanega stoletja*. *Filozofska fakulteta* je omenjeno delo predstavila številnemu občinstvu v Sloveniji in zamejstvu. Predstavitvi knjige in pogovoru z avtorjem pred polno dvorano Kosovelovega doma v Sežani konec marca sta aprila sledili podobni prireditvi v Gorici in Trstu. Vsi trije dogodki so bili izredno dobro obiskani, pisatelj pa je požel navdušene aplavze občinstva in pozitivne odzive številnih medijev. Zadnje srečanje, ki je potekalo v okviru letošnjih *Dnevov slovenske knjige*, je bilo, žal v avtorjevi

odsotnosti, 22. aprila v prostorih DSP v Ljubljani. Kot je ob izidu prve knjige dejal urednik zbirke dr. Božidar Jezernik, serija publikacij ne bi mogla imeti boljšega začetka, kot ga je dobila s knjigo Borisa Pahorja. Ne le zato, ker je bil Srečko Kosovel študent *Filozofske fakultete* v Ljubljani, temveč tudi zaradi tega, ker sta oba imela izkušnjo življenja na obrobju slovenstva v 20. stoletju, stoletju nacionalizma. »Prav Pahorjeva knjiga o Kosovelu je najprimernejša za prvo knjigo nove zbirke, za katero želimo, da bi imela dolgo življenje, saj je ravno kultura sožitja najpomembnejša v času globalizacije,« je ob izidu še dodal dr. Jezernik. Kosovel je že v 20. letih prejšnjega stoletja zapisal: »Naš ideal je evropski človek, različen po svojih obrazih, a samo eden v svojem velikem stremljenju: ljubiti vse ljudi in v tej ljubezni delati ... Bodimo eno po duhu in ljubezni, a ohranimo svoje lastne obraze.« Pahor pa ugotavlja, da je ta Kosovelova misel bolj kot kdaj koli aktualna prav danes, ko je Slovenija kot samostojna država del skupnosti evropskih držav. Knjigo *Srečko Kosovel. Pričevalec zaznamovanega stoletja* sta uredila dr. Janez Vrečko in dr. Tatjana Rojc, ki sta tudi pisca spremnih besed v tej izdaji. Dr. Tatjana Rojc je povedala, da se Pahor v svojem opusu ves čas sklicuje na zgodovinske preobrate, na ideologijo, na demokracijo, na potrebo po slovenski samobitnosti, pri čemer se je v zavest slovenskih ljudi globoko vtisnil požig Narodnega doma v Trstu leta 1920, mogočne palače v mestnem središču, ki je predstavljala ekonomsko, družbeno in intelektualno protiutež tržaških Slovencev v odnosu do italijanskih someščanov, ki so sicer tolerirali slovenske težake, perice, krušarice in mlekariče, niso pa mogli prenašati vzpona slovenskega meščanstva. Po besedah dr. Janeza Vrečka Pahor kot primorski Slovenec in Kosovelov rojak v svoji misli o Kosovelu izhaja iz tragičnega položaja, v katerem so se znašli Slovenci po 1. svetovni vojni kot razčetrjen narod. Obenem s to knjigo poskuša popraviti doslej uveljavljeno podobo o Kosovelu kot le poduhovljeni, hrepenenjski in religiozni osebi in pri tem navaja primere njegove erotične poezije in njegovo dopisovanje s prijatelji, kjer odkrito govori o erotičnih stvareh.

Kristina Zajc in Nataša Detič

► Boris Pahor (Foto: Nejc Ivančič)

► Pogovor o Kosovelu (Foto: Nataša Detič)

NOVINARSKI KONFERENCI ZNANSTVENE ZALOŽBE FF IN KNJIGARNE FF

20. marca so bile v Modri sobi Filozofske fakultete predstavljene naslednje publikacije:

- Maja Zupančič, Tina Kavčič: *Otroci od vrtca do šole: razvoj osebnosti in socialnega vedenja ter učna uspešnost prvošolcev (Razprave Filozofske fakultete)*
- Uršula Krevs Birk: *Argumentellipse, Aktantenweglassung in deutschen und slowenischen Reportagetexten*
- Špela Kalčič: *Nisem jaz barbika. Oblačilne prakse, islam in identitetni procesi med Bošnjaki v Sloveniji (Zupaničeva knjižnica 22)*
- Boštjan Kravanja: *Sveti svet. Topografija religioznega prostora na primeru Breginjskega kota (id., 23)*
- Barbara Lampič, Metka Špes (ur.): *Sustainable development of small towns*
- Vesna Kondrič Horvat (ur.): *Nekoč se bodo vendarle morale sesuti okostenele pregrade med ljudstvi, Spominski zbornik ob 70-letnici rojstva Draga Graha (Slovenske germanistične študije 1)*
- Vanda Babič, Tatjana Komarova (ur.): *Sinji Orel, Zbornik ruskih pesmi*

15. aprila so bile v Modri sobi Filozofske fakultete predstavljene naslednje knjižne novosti:

- Boris Pahor: *Srečko Kosovel, Pričevalec zaznamovanega stoletja (Kultura sožitja)*
- Vanda Vremšak-Richter: *Deutsche Phonetik für slowenische Muttersprachler. Vokale und Konsonanten, Lehr- und Übungsbuch*
- Vesna Požgaj Hadži idr.: *Hrvatski izvana*
- Dušan Plut: *Ljubljana in izzivi sonaravnega razvoja*
- Dušan Plut (ur.): *Geografija in prostor (Dela 27)*
- Dušan Plut (ur.): *Fizična in okoljska geografija v teoriji in praksi (Dela 28)*

14 |

NOVICE IN OBVESTILA

10. MEDNARODNA KONFERENCA EASA – IZKUŠNJA RAZNOLIKOSTI IN VZAJEMNOSTI (EXPERIENCING DIVERSITY AND MUTUALITY)

OEKA v sodelovanju z Evropsko zvezo socialnih antropologov (EASA) najavlja 10. mednarodno konferenco EASA (26.-29. 8. 2008, Filozofska fakulteta in Slovenska filharmonija) s tremi plenarnimi zasedanji, sto delavnicami in pestrim spremljevalnim programom. Besedo o vidikih raznolikosti in vzajemnosti v družbi, v teoriji in praksi mesta in podeželja, vzhoda in zahoda, severa in juga, religij, spolov, generacij, naravne in kulturne dediščine, bo dopolnil razmislek o strpnosti in medkulturnem sodelovanju. Več

o poslanstvu in programu konference ter o pogojih sodelovanja si lahko preberete na spletnem naslovu www.easa2008.eu, za dodatna pojasnila pa pišite na easa2008@ff.uni-lj.si. Tudi če ne boste sodelovali, ste dobrodošli. Dnevna ali celotna kotizacija vam bo omogočila vstop na določena plenarna zasedanja in delavnice, dobili pa boste tudi jubilejno konferenčno gradivo in okrepčila med odmori. Vabljeni!

Člani Organizacijskega odbora konference

Od 20. do 22. novembra 2008 bo v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani potekal 27. mednarodni simpozij *Obdobja* z naslovom *Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)*. Jedro simpozija je protestantska reformacija na ozadju sprememb v 16. in začetku 17. stoletja, kamor spada tudi katoliška prenova in humanizem. Tematsko je simpozij zastavljen široko, ker mu gre za književnost, jezik, kulturno in družbeno dogajanje v začetnem obdobju. Reformacija je bila za Slovence po eni strani reforma vere (teologije, liturgije, cerkvene discipline, ljudske pobožnosti), po drugi pa šele formacija slovenskega knjižnega jezika, jezikoslovja, teološke terminologije, slovenske tiskane književnosti, učene kulture v slovenskem jeziku in še česa. Zato naj bi referati prikazali reformacijsko književnost, jezik, glasbo, likovne umetnosti, ideologijo in ob tem tudi recepcijo ter preteklo in sedanje vrednotenje reformacije. Več o simpoziju *Obdobja 27*, temah simpozija in prireditvi je na voljo na spletni strani www.centerslo.net/simpozij, kjer je tudi elektronska prijavnica. Vabljeni!

debitel Ponudnik mobilne telefonije

Zahvaljujemo se *Debitel telekomunikacijam d.d.* za velikodušno pomoč 2.400 EUR pri prenovi predavalnice 526 v petem nadstropju *Filozofske fakultete*, poimenovane »Modra soba«, edinega konferenčnega prostora v zgradbi, ki poslej ustreza osnovnim in samoumevnim modernim standardom in ki jim *Filozofska fakulteta* prav tako samoumevno doslej ni mogla zadostiti. Zdaj lahko.

»Bravo, mladež, ampak če bi jaz laufal...« ◀

ŠTUDENTJE ZA LAS PREMAGALI ZAPOSLENE

Študentski dnevi so se tudi letos, kot doslej, začeli s tekmovanjem med zaposlenimi in študenti v štafetnem teku po stopnišču. Po lanski zmagi zaposlenih je letos naslov zmagovalca prešel k študentom, ki so bili boljši za štiri sekunde. Priprave so se sicer začele dan poprej, ko je študentska ekipa zavzeto vadila na tekmovališču. Zaposleni so uradni trening opravili naslednje jutro, tik pred tekmo. Morda so tedaj na stopnišču pustili tistih pet sekund, ki bi jim prinesle zmago, morda pa so le želeli dokazati, da peto nadstropje res sodi v pritličje. Toda zmagovalci so povsem zaslužno prejeli nagrado za prvo mesto, knjigo Maksa in Mateja Tušaka *Psihologija športa*.

Kristina Zajc

»Mar bi šla z liftom...«

POJASNILO UREDNIŠTVA

Prejšnja številka *Glasoffila* bi morala biti trinajsta po vrsti, odkar je glasilo pred nekaj leti ugledalo luč sveta. No, saj je tudi bila, le da na naslovnici ni pisalo tako, saj je namesto številke 13 na njenem mestu po krivici stala številka 12. Kdor ne verjame, da do te neljube napake ni prišlo zaradi vraževerja, ima do tega vso pravico, in dejstvo, da se moti, nima pri tem prav ničesar zraven. Kajti ne verjeti je k sreči še bolj človeško kakor motiti se. V vsakem primeru je številka, ki jo imate pred seboj, štirinajsta po vrsti, bibliotekarjem se pa opravičujemo za morebitne težave pri katalogiziranju *Glasoffila*.

GLASOFFIL | glasilo Filozofske fakultete | 2008 |

Glavni urednik: izr. prof. dr. Miha Pintarič. Odgovorni urednik: red. prof. dr. Valentin Bucik, dekan. Uredniški odbor: izr. prof. dr. Martin Germ, izr. prof. dr. Miha Pintarič, izr. prof. dr. Alojzija Zupan Sosič. Foto: Matjaž Rebolj (razen izjem). Založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblikovanje: Jurka Mihelin. Tisk: Birografika BORI, d. o. o. Spletna stran FF: <http://www.ff.uni-lj.si/>. Spletna stran *Glasoffila*: http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/bilten/glasofil_internet.pdf. Naklada: 2500 izvodov. Publikacija je brezplačna.

IZBOR IZ VSEBINE:

Naslovnica

M. Rebolj, Fotka meseca (Veliki brat ima vse prešteto)	1
M. Stabej, Beseda meseca (Napuh reform)	1

Zunanja politika

D. Kürner, 8. tradicionalno srečanje študentov in delavcev ljubljanske in zagrebške FF	3
--	---

Notranja politika

T. Šulak, Občni zbor Sindikata delavcev FF	4
---	---

Znanost in raziskovanje

M. Ožbot, Zoisova nagrada za akad. prof. dr. Janeza Orešnika	4
M. Korošaj, prof. dr. Milček Komelj, red. član EAZU in predsednik SM	5

Ustvarjalni navdih

Natečaj: Kaj je medkulturni dialog?	8
P. Farinelli, L'anima delle parole	8
A. Zupan Sosič, Vrnitev domov	9
S. Martin, M. Pintarič, Filomed	10

Knjigarna in Založba

M. Avsenik, Pet Besednih postaj	11
Novinarski konferenci ZZ FF in K FF	14

Novice in obvestila

Simpozij Obdobja	15
K. Zajc, Študentje premagali zaposlene	15
Priznanje FF UL	DESNO

Univerza v Ljubljani

Na podlagi odločitve kolegija rektorice z dne 15. aprila 2008

prejme:

PRIZNANJE

Filozofska fakulteta
Univerze v Ljubljani

za izjemne dosežke na področju mednarodnega sočelovanja
in izmenjave študentov in učiteljev

V Ljubljani, 19. maja 2008

Rektorica Univerze v Ljubljani
prof. dr. Andreja Kocijančič

Univerza v Ljubljani
FILOZOFSKA
FAKULTETA